

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๒/๓๐๓

ลับ

สกล. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ล455/68

17 มี.ค. 2568 เวลา 18.30 น.

กค. 38.9
วันที่ 18 มี.ค. 68
เวลา 9.00

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เงินกู้จากธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (AIIB) สำหรับโครงการพัฒนาศูนย์บินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก (ก่อสร้างทางวิ่งและทางขับที่ ๒)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๖๑๖ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง เงินกู้จากธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (AIIB) สำหรับโครงการพัฒนาศูนย์บินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก (ก่อสร้างทางวิ่งและทางขับที่ ๒) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. ร่างความตกลงเงินกู้ (Loan Agreement) จากธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (AIIB) สำหรับโครงการพัฒนาศูนย์บินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก (ก่อสร้างทางวิ่งและทางขับที่ ๒)

๑.๑ ประเด็นสาระสำคัญและถ้อยคำ

๑.๑.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญและถ้อยคำโดยรวมของร่างความตกลงฯ หากกระทรวงการคลัง ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๑.๑.๒ โครงการดังกล่าวจะมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยตามนโยบายรัฐบาลที่มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน มุ่งสู่เป้าหมายการเป็นศูนย์กลางการบิน และโลจิสติกส์ในภูมิภาคที่เน้นดึงดูดเม็ดเงินการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและการเชื่อมต่อกับโครงข่ายระดับโลก รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวและภาคบริการในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น

๑.๑.๓ ทั้งนี้ ขอเรียนความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นข้อ ๘.๐๔ เรื่องอนุญาโตตุลาการ (Arbitration) ของเอกสาร General Conditions for Sovereign-backed Loans (General Conditions) ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๒๑ ซึ่งกำหนดให้การระงับข้อพิพาทให้กระทำโดยการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายอนุญาโตตุลาการของคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (“(a) Any dispute [...] shall be settled by arbitration in accordance with the UNCITRAL Arbitration Rules...”)) นั้น เห็นว่า ไทยน่าจะรับได้เนื่องจาก UNCITRAL Arbitration Rules เป็นกฎที่กำหนดกระบวนการ (procedure) อนุญาโตตุลาการที่ใช้เป็นสากล และประเทศไทยได้เคยรับการใช้กฎดังกล่าวสำหรับการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ

/ในความตกลง...

ลับ

ในความตกลงระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ อาทิ ความตกลงการค้าเสรี ไทย-ออสเตรเลีย การระงับข้อพิพาทในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้ความตกลงเกี่ยวกับความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวิชาการระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา หรือความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนแบบทวิภาคี (Bilateral Investment Treaty: BIT)

๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างความตกลงฯ จัดทำขึ้นระหว่างราชอาณาจักรไทยกับ AIIB ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดรายละเอียดการกู้เงินและการดำเนินโครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก (ก่อสร้างทางวิ่งและทางขับที่ ๒) และข้อ ๘.๐๔ เรื่องอนุญาโตตุลาการ (Arbitration) ของเอกสาร General Conditions ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของร่างความตกลงฯ (ตามข้อ ๑.๐๑ ของร่างความตกลงฯ) กำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการใช้กฎหมายระหว่างประเทศในการระงับข้อพิพาท ดังนั้น ร่างความตกลงฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งหากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ร่างความตกลงฯ ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างความตกลงฯ ก็ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๑.๓ ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำและลงนามความตกลงดังกล่าว กระทรวงการคลังในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะลงนามด้วย ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) แก่ผู้ลงนามดังกล่าว เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่างคู่ภาคีว่าไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้กระทรวงการคลังแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

๑.๔ ประเด็นการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยที่ร่างความตกลงฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกู้เงินจาก AIIB สำหรับการดำเนินโครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก ดังนั้น หากกระทรวงการคลังในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้ว เห็นว่าเข้าข่ายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๗ เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่อง การขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศอย่างเคร่งครัด โดยหากจำเป็นต้องรับหรือขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ก็จะต้องให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นกรณี ๆ ก่อนการดำเนินการต่อไป

๒. การลงนามร่างจดหมายการยืนยันข้อผูกพัน และการให้ข้อมูลทางการเงินของโครงการฯ

ร่างจดหมายฯ เป็นข้อตกลงที่จัดทำขึ้นระหว่างไทยกับ AIIB โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการที่ AIIB ตกลงตามความเข้าใจของไทยว่า ในการกู้เงิน AIIB อาจรับเอาคำชี้แจงของไทยที่ระบุไว้หรืออ้างอิงในจดหมายฉบับนี้ (“the Bank may rely on the representations set forth or referred to in this letter”) ซึ่งคือการที่ไทยยืนยันความเข้าใจและตกลงที่จะทำตามข้อผูกพัน และการให้ข้อมูลทางการเงินของโครงการฯ ตามข้อ ๖.๐๑ ของเอกสาร General Conditions รวมทั้งการที่ไทยไม่มีภาระผูกพัน (liens) ในสินทรัพย์สาธารณะ (Public Assets) เพื่อเป็นหลักประกันหนี้ต่างประเทศ (External Debt) นอกเหนือจากภาระผูกพันที่ได้รับการยกเว้นตามวรรค (c) ของข้อ ๖.๐๒ และไม่มีการผิมนัดชำระหนี้ต่างประเทศใด ๆ ตามข้อ ๖.๐๒

/ของ General Conditions...

ลับ

ของ General Conditions ดังนั้น โดยที่ร่างจดหมายฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณี
ขึ้นใหม่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือ
สัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ การลงนามจดหมายดังกล่าวจึงไม่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจเต็ม
(Full Powers) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
เกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาริช เสงี่ยมพงษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองสนเทศเศรษฐกิจ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๒๔ (หริภูมิฯ)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ haripoom.p@mfa.go.th

ลับ